

Šablona III/2- Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Velká písmena

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola Moravany, okres Brno-venkov, příspěvková organizace	
ANOTACE	
Šablona:	III/2
Název:	Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT
Téma:	Procvičování velkých písmen
	Žák se seznámí s pravidly a procvičí si psaní velkých písmen
Autor:	Petra Velebová
Očekávaný výstup:	Žák si procvičí a upevní pravidla pro psaní velkých písmen na začátku větného celku, ve vlastních jménech, názvech
Klíčová slova:	Velká písmena, vlastní jména
Druh učebního materiálu:	Pracovní list
Cílová skupina:	Žák 1. stupně ZŠ
Typická věková skupina:	5. ročník ZŠ
Použité zdroje a materiály:	www.mojecestina.cz , Pravidla českého pravopisu, Fortuna, Praha 2002

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Psaní velkých písmen

Na začátku větného celku

Každá věta má svůj konec označený tečkou. Musí tedy mít i svůj začátek. To, kde věta začíná, poznáme právě podle toho, že na jejím začátku stojí velké písmeno. Nesmíme tedy zapomínat začátek věty vždy označit VELKÝM PÍSMENEM. Na př:

Každé ráno vstávám v sedm hodin.

Babička pravila: "Chlapče, podej mi šití."

Pozor

Pokud je přímá řeč rozdělena na dvě části, druhá část už velkým písmenem nezačíná.

"Chlapče," ozvala se babička z pokoje, "podej mi šití."

Ve jménech

Vlastní jména jsou takové výrazy, kterými někoho nebo něco pojmenováváme. Na jejich začátku píšeme vždy VELKÉ PÍSMENO. Může se jednat o názvy lidí- jméno + příjmení (Karel Novák), příslušníci rodů- Přemyslovci, národů- Čech, Angličan, postavy mytologické- Perun, Zeus, náboženská úcta –Bůh, Mesiáš, společenská úcta – Ty, Tobě, Vy, Váš zvířat- Mikeš a Pašík, měst, řek - z Přelouče do Kolína, na Vltavě, ostrovy, horstva, nížiny – Korsika, Vysoké Tatry, Dolnomoravský úval, vodstva – Tichý oceán, Atlantik,

Jednoslovné názvy ulic

Pokud je název ulice jednoslovný, píše se vždy s velkým počátečním písmenem.

Bydlí v Podskalské ulici.

Sídlo naší firmy najdete v ulici Hasičů.

Prosím vás, kde najdu Bezručovu ulici?

Pozor

Velké a malé písmeno mají v některých případech důležitou rozlišovací funkci.

Bydlím v Dlouhé ulici.(Ulice se tak jmenuje.)

Bydlím v dlouhé ulici.(Daná ulice je pouze dlouhá, nemusí se tak ale jmenovat. Klidně může být dlouhá a přitom se jmenovat úplně jinak, např. Krátká.)

Víceslovné názvy ulic, náměstí, nábřeží, sady apod.

Základní pravidlo zní: V prvním slovu názvu píšeme vždy velké počáteční písmeno. U dalších slov je pak rozhodující, zda se jedná o jména vlastní (názvy osob, zvířat a věcí) nebo obecná. Pokud se jedná o jména vlastní, řídíme se podle pravidel o jejich psaní. Např.: ulice Kapitána Jaroše,

ulice Generála Svobody

ulice Karla Jaromíra Erbena

Názvy ulic začínající předložkou

Od roku 1993 platí jednotné pravidlo pro psaní těchto názvů, které říká, že pokud název ulice začíná na předložku, píše se velké písmeno v předložce i v následujícím slovu (bez ohledu na to, jestli je následující slovo obecné nebo vlastní jméno např.: ulice Nad Řekou

ulice Za Hradbami

ulice U Horského pramene

ulice Na Staré vinici

Pokud název obsahuje ještě další slova, řídíme se opět všeobecnými pravidly o psaní velkých písmen - pokud se jedná o vlastní jména, píšeme velké písmeno (U Kina Svět), pokud se jedná o jméno obecné, napíšeme písmeno malé (U Dlouhé stěny).

Názvy začínající na číslovky

Pokud název začíná na číslovku, která je napsána slovy, píšeme stejně jako u ostatních slov velké počáteční písmeno. Např.: ulice Sedmnáctého listopadu

ulice Sedmi trpaslíků

Pokud je číslovka psána číslicemi, tak v následujícím slovu nepíšeme velké písmeno.

Např.: ulice 28. října

ulice 17. listopadu

Významné stavby – Pražský hrad, Karlštejn, organizace – OSN (Organizace spojených národů), Komerční banka, státy- Česká republika, Království dánské, významné dokumenty – Zlatá bula sicilská, Sbírka zákonů, umělecká díla – Kytice, Máj, Má vlast, časopisy a noviny – Mateřídouška, Mladá fronta značky výrobků - hodinky Prim, automobil Škoda Favorit, události a svátky – Nový rok, Vánoce, Velikonoce, Měsíc knihy

Tvůj úkol – nakresli si vlastní mapu – světa/ státu/ města a pojmenuj si vlastními názvy ulic/řek/moří/míst/pohoří – popiš je psacím písmem a napiš správně